

SPIS TREŚCI

Przedmowa	➤ 5
Wstęp	➤ 8
Podziękowania	➤ 13
Instrukcja obsługi tej książki	➤ 15

ROZDZIAŁ PIERWSZY

STOSUNKI RODZICE-DZIECKO	➤ 17
1. „Postanowiliśmy kupić dziecko”	➤ 21
2. Nadużywanie dziadków	➤ 22
3. Zabieranie dziecka na plac zabaw i zostawianie go samego podczas zabawy	➤ 24
4. Kiedy mama i tata wracają do domu, natychmiast zastanawiają się, co trzeba zrobić	➤ 25
5. Otwieranie drzwi sypialni dziecka bez pukania	➤ 27
6. Niezwracanie uwagi na język	➤ 28
7. Brak szacunku dla dziecka przez wzgląd na to, kim jest	30
8. Obciążanie dziecka naszymi oczekiwaniami	➤ 32
9. Pytanie: kogo bardziej kochasz, mamę czy tatę?	➤ 33
10. Prośzenie dziecka o całuski lub nawet wymaganie ich	➤ 35
11. Dawanie dziecku wszystkiego i od razu	➤ 37
12. Nadanie dziecku dziwnego imienia	➤ 39
13. Obwinianie dziecka za to, że bawi się genitaliami	➤ 42
14. Niemówienie dziecku, że mu wybaczyliśmy	➤ 43
15. Uprawianie seksu w pokoju, w którym przebywa dziecko	45
16. Dziwienie się, że dziecko rozkłada swoje zabawki na ziemi i zostawia je w „nieładzie”	➤ 46
17. Negatywne osądzanie dziecka	➤ 48
18. Znajomi i krewni chcą brać dziecko na ręce	➤ 50
19. Dzieci śpią z dziadkami	➤ 52
20. Czy dziecko może spać w łóżku rodziców?	➤ 54

21. Uspokajanie noworodka „na siłę”	➤ 56
22. Nieobecny tata	➤ 58
23. Tata nie zostawia poza domem trosk związanych z pracą	➤ 61
24. Uśmiech jest nieobecny na naszych często pochmurnych twarzach	➤ 63
25. Lekceważenie faktu, że dziecko może szybko mieć „sympatię”.	➤ 64
26. Interpretowanie jako obojętności braku powitania ze strony dziecka po długiej nieobecności	➤ 66
27. Przerywanie dziecku zajęcia bez zapowiedzi	➤ 68
28. Opiekunka staje się mamą	➤ 69
29. Rodzina jedzie na wakacje, a tata zostaje w domu	➤ 71
30. Mama jest nieobecna	➤ 72
31. Zatrącenie się w pracy i zepchnięcie dziecka na drugi plan	74
32. Przewrażliwiona matka	➤ 75
33. Częste posługiwanie się przekleństwami	➤ 77
34. Niedoceniające wyników, które dziecko osiągnęło, bardzo się starając	➤ 79
35. Nieodprowadzanie dziecka do snu poprzez czytanie bajek	➤ 80
36. Brak starania o to, aby zapewnić dziecku intensywne pozytywne emocje	➤ 83
37. Unikanie wyjść sam na sam z dzieckiem	➤ 84
38. Niepopieranie dziecka, kiedy domaga się, żeby został „ukarany” przedmiot, który zrobił mu krzywdę	➤ 86
39. Nierozumienie, że dziecko pragnie uczestniczyć w rodzinnych dyskusjach	➤ 87
40. Nieokazywanie dziecku czułości	➤ 89
41. Nierozumienie, że dziecko ma inną percepcję czasu niż dorośli	➤ 90
42. Niewierzenie dziecku i uważanie go za kłamcę	➤ 92
43. Niewyznaczenie dziecku obowiązków w domu	➤ 94
44. Niedawanie dziecku kieszonkowego	➤ 95
45. Ciągły brak czasu, nadmiar różnych zajęć	➤ 97
46. Niezostawianie dziecka samego na chwilę, kiedy płacze, ale natychmiastowe biegnięcie do niego	➤ 98

47. Niezapoznanie dziecka z miejscem pracy mamy i/lub taty	➤ 101
48. Niezwracanie należytej uwagi na słowa, jakimi się posługujemy	➤ 103
49. Niejedzenie razem posiłków	➤ 105
50. Nerozmawianie z dzieckiem o śmierci	➤ 106
51. Nerozmawianie z dzieckiem sam na sam	➤ 109
52. Nieuczestniczenie z przyczyn zawodowych w przedstawieniu lub wystawie, w których dziecko bierze udział, mimo że mu to obiecaliśmy	➤ 110
53. Nerozumienie wielkiego pedagogicznego znaczenia zabawy	➤ 112
54. Nieprzyznawanie się do błędów i nieprzepraszanie za nie dziecka	➤ 114
55. Zapominanie o urodzinach lub imieninach dziecka . .	➤ 116
56. Niekarcenie publicznie dziecka, które zrobiło coś złego, o czym wiedzą inni członkowie rodziny	➤ 118
57. Natychmiastowe upominanie dziecka	➤ 119
58. Niestawianie wymagań	➤ 121
59. Brak umiejętności słuchania	➤ 122
60. Poczucie winy, kiedy towarzyszą nam dwuznaczne uczucia wobec dziecka	➤ 124
61. Niedzwonienie do dziecka, kiedy przeżywa trudne chwile.	➤ 126
62. Niedotrzymywanie danego słowa	➤ 128
63. Niewracanie wieczorem do domu o przystępnych dla dziecka godzinach lub natychmiastowe wychodzenie ponownie.	➤ 129
64. Nieanalizowanie dokładnie treści kursów wychowania seksualnego	➤ 131
65. Mędrkowanie i niesłuchanie dziecka	➤ 134
66. Pedofilia w rodzinie	➤ 135
67. Bicie dziecka	➤ 138
68. Trzymanie dziecka w ramionach jak worek	➤ 141
69. Karać dziecko czy go nie karać?	➤ 143
70. Brak wyjaśniania dzieciom, że nieobecność rodzica jest uzasadniona i tymczasowa	➤ 145

71. Robienie dziecku wyrzutów, czasem w wielkiej złości, za to, że psuje przedmioty w domu ➤ 146
72. Jeśli rodzice są dwujęzyczni, niemówienie do dziecka w obu językach ➤ 148
73. Odpowiadanie zamiast dziecka ➤ 150
74. Niedoceniaanie znaczenia, jakie ma dla dziecka konkretna zabawka lub maskotka ➤ 152
75. Czytanie pamiętnika należącego do dziecka ➤ 154
76. Traktowanie wszystkich dzieci w ten sam sposób . . . ➤ 156

ROZDZIAŁ DRUGI

STOSUNKI MIĘDZY RODZICAMI ➤ 159

77. Mama lub tata nie potwierdza decyzji drugiego rodzica 164
78. Wyrażanie przy dziecku negatywnego osądu na temat współmałżonka ➤ 166
79. Niewprowadzanie w życie tego, co się mówi ➤ 167
80. Nieokazywanie sobie nawzajem czułości w obecności dziecka ➤ 169
81. Niewychodzenie czasami wieczorem we dwójkę dla chwili intymności ➤ 170
82. Dziecko staje się przeszkodą w relacji rodziców ➤ 172
83. Komunikacja pomiędzy rodzicami jest znikoma lub jej brak ➤ 173
84. „Powiedz to twojej matce” lub „Patrz, co zmagistrował twój syn” ➤ 177
85. Bicie żony lub partnerki ➤ 179
86. Wzajemne obwinianie się, jeśli coś złego stanie się dziecku ➤ 180

ROZDZIAŁ TRZECI

ŻYWIENIE DZIECKA ➤ 183

87. Uwaga na witaminy i środki wzmacniające ➤ 186
88. Lizak w buzi-smoczek z miodem lub cukrem-próchnica butelkowa (baby bottle syndrome) ➤ 187
89. Podczas posiłku dziecko nie siedzi, a mama lub tata biega za nim z jedzeniem ➤ 189

90. Podjadać: tak czy nie?	➤ 191
91. Jedzenie jako nagroda lub kara	➤ 192
92. Przygotowywanie oddzielnych posiłków dla dziecka bez medycznego uzasadnienia	➤ 194
93. Nieliczenie się z wartością kaloryczną drożdżówek, rogalików itp.	➤ 196
94. Posiłek staje się okazją do ciągłego upominania . . .	➤ 200
95. Oglądanie telewizji podczas jedzenia	➤ 202

ROZDZIAŁ CZWARTY

TELEWIZJA, RODZINA I DZIECKO ➤ 205

96. Włączony telewizor podczas posiłków	➤ 212
97. Lekceważenie wpływu, jaki dany program telewizyjny ma na nasze dziecko (i nierozmawianie z nim o tym)	➤ 213
98. Przełączanie z jednego programu na drugi, kiedy ogląda się telewizję razem z dzieckiem	➤ 215
99. Dziecko włącza telewizor, choć nie wie, co jest emitowane w danym momencie, i zaczyna oglądać przypadkowe programy	➤ 217
100. Dziecko nudzi się, więc włącza telewizor	➤ 219
101. Dziecko często ogląda ten sam program, a my je upominamy	➤ 221
102. Nieplanowanie wspólnych wieczorów poświęconych obejrzeniu ciekawego programu	➤ 222
103. Lekceważenie wpływu reklamy	➤ 224
104. Telewizor w pokoju dziecka	227
105. Myślenie, że filmy rysunkowe są zawsze dobre dla dziecka	➤ 229
106. Nieużywanie magnetowidu lub odtwarzacza DVD .	➤ 232

ROZDZIAŁ PIĄTY

DZIECKO ORAZ NAUKA I SZKOŁA ➤ 235

107. Ograniczanie się do powtarzania dziecku, które się nie uczy: „Musisz się zabrać do pracy”	➤ 237
108. Dziecko robi zadanie przy włączonym telewizorze .	➤ 238

109.	Nieprzyzwyczajanie dziecka do stałych godzin przeznaczonych na naukę	➤ 240
110.	Nierozumienie, że szkoła musi działać zgodnie z założeniami wychowawczymi rodziny	➤ 242
111.	Nieczytanie ani niepokazywanie się dziecku z książką w ręku	➤ 243
112.	Nieutrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielami	➤ 245
113.	Granie w playstation, na komputerze lub oglądanie telewizji przed nauką	➤ 247
114.	Nieodrabianie zadań w dniu, w którym zostały one zadane	➤ 249
115.	Uczenie się w miejscu, przez które przechodzą lub gdzie rozmawiają inni	➤ 250
116.	Posyłanie dziecka do szkoły zbyt wcześnie	➤ 252

ROZDZIAŁ SZÓSTY

WYPADKI DOMOWE I NIE TYLKO...	➤ 255
117. Nietrzymanie poza zasięgiem dzieci małych przedmiotów, które mogą zostać połknięte lub wciągnięte przez nos	➤ 256
118. Zostawianie dziecka samego w wannie, żeby odebrać telefon lub otworzyć drzwi	➤ 257
119. Chodzenie po ulicy z dzieckiem idącym po zewnętrznej stronie chodnika	➤ 258
120. Wożenie dziecka na spacer w wózku po zatłoczonych ulicach	➤ 258
121. Pozwalanie dziecku na samodzielne poruszanie się po ulicy	➤ 259
122. Trzymanie dzieci w niebezpiecznych pozycjach w aucie	260
123. Niezważanie na to, gdzie są przechowywane środki czystości	➤ 261
124. Nietrzymanie lekarstw poza zasięgiem dzieci	➤ 262
125. Zostawianie dziecka samego na przewijaku, stole, kanapie lub w łóżeczku z opuszczonymi barierkami	➤ 262
126. Brak bramki przy schodach	➤ 263
127. Mama odprowadza dziecko do szkoły i zostawia drugie, zwykle młodsze, samo w aucie	➤ 264

ROZDZIAŁ SIÓDMY

DZIECKO I WYCHOWANIE KU WIERZE ➤ 267

- 128. Odkładanie chrztu zbyt długo ➤ 273
- 129. Niechodzenie na niedzielną Mszę podczas wakacji . ➤ 275
- 130. Dziecko nigdy nie widzi swoich rodziców na modlitwie ➤ 276
- 131. Nieprzystępowanie do spowiedzi ➤ 278
- 132. Niechodzenie razem na niedzielną Mszę świętą, a tylko kazanie dziecku, aby chodziło samo ➤ 279
- 133. Niemówienie o Bogu lub mówienie zbyt mało . . . ➤ 281
- 134. Brak modlitwy przed posiłkami ➤ 282
- 135. Nieprzygotowywanie się do wielkich świąt w roku: Bożego Narodzenia i Wielkanocy ➤ 284
- 136. Uczynienie z Pierwszej Komunii głównie okazji do konsumpcji ➤ 286

Na zakończenie...

- Kilka rad dla rodziców: to, czego nie należy robić . . . ➤ 288